

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาค้นคว้า และผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร เมื่อพิจารณาจากรายละเอียดตามความมุ่งหมายของการวิจัยพบว่า มีข้อค้นพบหลายประการ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 71 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 ส่วนอายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบมากที่สุดคือ อายุ 31-40 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 ส่วนระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 66.20 ส่วนสถานภาพการสมรสพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 ส่วนระดับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับตำแหน่งปฏิบัติงาน/ปฏิบัติการ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 ส่วนอายุราชการส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไปจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 ส่วนหน่วยงานที่สังกัดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ศาลจังหวัดสว่างแดนดิน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 ส่วนกลุ่มงานผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มงานคดี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20

2.คุณลักษณะงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก 3 ด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านความสำคัญของงาน รองลงมาคือ ด้านความหลากหลายของงาน ด้านผลสะท้อนกลับของงานและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ คือด้านความเป็นอิสระของงานและด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของงาน

3.ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความเชื่อมั่นยอมรับในเป้าหมายค่านิยมขององค์กร ด้านความต้องการที่จะคงอยู่ที่จะเป็นสมาชิกขององค์กร ด้านความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์กร

4.เปรียบเทียบคุณลักษณะงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยรวมไม่แตกต่างกัน

6.คุณลักษณะงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร โดยมีค่าสหสัมพันธ์ ($r = .9.41$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร สามารถนำมาอภิปรายผลร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. คุณลักษณะงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า คุณลักษณะงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านความสำคัญของงาน รองลงมาคือ ด้านความหลากหลายของงาน ด้านผลสะท้อนกลับของงานและอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย

ดังนั้น คือด้านความเป็นอิสระของงานและด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นเรศรี แสนมมนตรี (2553) ได้ศึกษาบรรยากาศขององค์การและความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พบว่า 1) ระดับบรรยากาศขององค์การตามความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความผูกพันต่อองค์การจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และการรับรู้บรรยากาศขององค์การจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและตามระดับชั้นงานไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของสุพักตร์ เวียงอินทร์ (2554) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์การและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 236 อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พบว่า 1) ความผูกพันต่อองค์การจำแนกตามคุณสมบัติของบุคลากรไม่แตกต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านพบว่า ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์การ ด้านความต้องการที่จะอยู่เป็นสมาชิกขององค์การอยู่ในระดับมาก และด้านความเชื่อมั่นในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ อยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 236 ต่อความผูกพันต่อองค์การและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ที่มีฝ่ายปฏิบัติงานแตกต่างกัน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีฝ่ายปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 236 ต่อความผูกพันต่อองค์การและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นโดยรวมต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

2. ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความเชื่อมั่นยอมรับในเป้าหมายล่านิยมขององค์การ ด้านความต้องการที่จะคงอยู่ที่จะเป็นสมาชิกขององค์การ ด้านความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์การซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธีรเดช จันทามิ (2555) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของคุณภาพชีวิตในการทำงานต่อความผูกพันในองค์การของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า 1) บุคลากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครมีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสังคม ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคคล ด้านการทำงานร่วมกัน ด้านสิทธิส่วนบุคคล ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการดำเนินชีวิตกับการทำงาน และด้านค่าตอบแทน ตามลำดับ

2) บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีความผูกพันในองค์การโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความกระตือรือร้นและความรับผิดชอบ ด้านการดำรงความเป็นสมาชิกที่ดี และด้านความเชื่อมั่นและค่านิยมขององค์การ ตามลำดับ 3) ตัวแปรคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลกระทบในเชิงบวกต่อความผูกพันในองค์การ คือ ด้านความมั่นคงในการทำงานและด้านสังคม ส่วนตัวแปรคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลกระทบในเชิงลบต่อความผูกพันในองค์การ คือ ด้านค่าตอบแทน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสิทธิส่วนบุคคล และงานวิจัยของเยาวลักษณ์ ไชยยา (2555) ได้ศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า 1) ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์การ ด้านความต้องการที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์การต่อไป และด้านความเชื่อมั่นอย่างสูงในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ ตามลำดับ 2) เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์การ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและตำแหน่ง พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์การของ บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์การ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำแนกตามรายได้ พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์การของ บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร จำแนกตามส่วนราชการที่สังกัด พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ส่วนราชการต่างกัน

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วีรชน พิลาทา (2556), ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานและความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า 1) คุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ โดยเรียงอันดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้านการมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับทางสังคม ด้านความสมดุลในชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว ด้านความเป็นธรรมชาติในการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านความมั่นคงและก้าวหน้า ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถ และด้านผลตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม ตามลำดับ 2) ความผูกพันต่อองค์การโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทเพื่อปฏิบัติงานให้แก่องค์การ ด้านความปรารถนาที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกกับองค์การ และด้านความเชื่อมั่นและยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์การ ตามลำดับ 3) คุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์การโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของธัญญารัตน์ สวัสดิ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตการทำงาน และความผูกพันต่อองค์การ ของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า 1) คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความสมดุลระหว่างภาระงานกับชีวิตส่วนตัว มีคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม มีคุณภาพชีวิตการทำงานระดับปานกลาง 2) ความผูกพันต่อองค์การ ของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความเต็มใจทุ่มเทความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อประโยชน์ขององค์การ มีความผูกพันต่อองค์การในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างสูงในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ มีความผูกพันต่อองค์การในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความต้องการอย่างแรงกล้าในการคงไว้ซึ่งการเป็นสมาชิกภาพในองค์การ มีความผูกพันต่อองค์การในระดับ

ปานกลาง 3) ความสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวม มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรโดยภาพรวมของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพักตร์ เวียงอินทร์ (2554) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 236 อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม พบว่า 1) ความผูกพันต่อองค์กรจำแนกตามคุณสมบัติของบุคลากรไม่แตกต่างกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านพบว่า ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์กร ด้านความต้องการที่จะอยู่เป็นสมาชิกขององค์กรอยู่ในระดับมาก และด้านความเชื่อมั่นในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 236 ต่อความผูกพันต่อองค์กรและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ที่มีฝ่ายปฏิบัติงานแตกต่างกัน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีฝ่ายปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 236 ต่อความผูกพันต่อองค์กรและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมต่อความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคิดเห็นโดยรวมต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคลโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นवलพรรณ สายสังข์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในสำนักงานศาลยุติธรรม พบว่า ระดับความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในสำนักงานศาลยุติธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน ปัจจัยที่พยากรณ์ความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ลักษณะงาน (ความหลากหลายของงาน) และประสบการณ์ในงาน (ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร) สามารถทำนายความผูกพันต่อองค์กรได้และ

งานวิจัยของ นเรศรี แสนมนตรี (2553) ได้ศึกษาเรื่องบรรยากาศองค์การและความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พบว่า 1) ระดับบรรยากาศองค์การตามความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ระดับความผูกพันต่อองค์การจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และการรับรู้บรรยากาศองค์การจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและตามระดับชั้นงานไม่แตกต่างกัน

5. คุณลักษณะงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าสหสัมพันธ์ ($r = .941$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกานันท์ ภูักัณห์พันธ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์การของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานในด้านต่างๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความผูกพันองค์การ โดยที่ปัจจัยด้านภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์ทางบวกมากที่สุด ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์การในภาพรวมคือ เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน ส่วนปัจจัยด้านอายุ ระดับตำแหน่ง และอัตราเงินเดือน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อระดับความผูกพันต่อองค์การ ทวีศักดิ์ ร่องแขวง (2555) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของคุณลักษณะงานกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน กรณีอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมนวนคร พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุงาน และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะงานแตกต่างกัน และพบว่าคุณลักษณะงานทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความหลากหลายของทักษะ ด้านความเกี่ยวเนื่องกันของงาน ด้านความสำคัญของงาน ด้านความมีอิสระในงาน และด้านผลสะท้อนจากงาน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลางและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และงานวิจัยของ นรุตม์ พรประสิทธิ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงาน ความพึงพอใจในการตอบสนองของความต้องการพื้นฐานทางจิตใจตามทฤษฎีการกำหนดด้วยตนเอง และความผูกพันในงาน กรณีบริษัทกลุ่มธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ พบว่า คุณลักษณะงานโดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความหลากหลายทางทักษะ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของงาน ความสำคัญของงาน ความมีอิสระในการตัดสินใจในงาน ผลสะท้อนกลับจากงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันในงาน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ด้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาวิจัย พบว่า คุณลักษณะงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของงาน และด้านความเป็นอิสระของงาน

1.1.1 ด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของงาน ศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครควรสนับสนุนให้ข้าราชการได้มีส่วนร่วมในการจัดองค์การไม่ว่าจะเป็นการให้ข้าราชการได้ปฏิบัติงานตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ให้ข้าราชการได้ติดตามประเมินผลงานของตนเอง และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนางานของตนเอง

1.1.2 ด้านความเป็นอิสระของงาน ศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครควรเพิ่มอำนาจในการตัดสินใจให้กับข้าราชการได้มีโอกาสเลือกวิธีการทำงานด้วยตนเอง มีอิสระในการวางแผนวิธีการปฏิบัติงานของตนเองตามความเหมาะสม มีอำนาจในการตัดสินใจแก้ปัญหาบางอย่างได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชา

1.2 จากการศึกษาวิจัย พบว่า ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์การอยู่ในระดับสูงค่อนข้างต่ำ ศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครควรจูงใจให้ข้าราชการเกิดความขยัน หมั่นเพียร และทุ่มเทกำลังความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ขององค์การ โดยการให้รางวัลความดีความชอบ เลื่อนขั้นเงินเดือน เพิ่มค่าตอบแทนเพิ่มประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ ให้กับข้าราชการที่มีความขยัน หมั่นเพียร รวมถึงสนับสนุนให้ข้าราชการได้รับการฝึกอบรมและสัมมนาศึกษาดูงานนอกสถานที่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และสนับสนุนให้ทุนการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน

1.3 ควรเผยแพร่ข้อมูลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนคร ให้กับผู้บริหารและข้าราชการเพื่อนำไปพิจารณาพัฒนาแนวทางเกี่ยวกับการกำหนดคุณลักษณะงานให้มี

ลักษณะส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอันจะสามารถพัฒนาไปสู่ทัศนคติในทางบวกของบุคลากรที่มีต่องานและก่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยตัวชี้วัดคุณลักษณะงานของข้าราชการศาลยุติธรรมและตัวชี้วัดความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครให้ชัดเจนและครอบคลุมเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการศาลยุติธรรมในจังหวัดสกลนครแบบเจาะลึก โดยการสัมภาษณ์ การสนทนา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร